

YENİ ZELANDA ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	6
3. DIŞ TİCARET.....	8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	11
5. TÜRKİYE ile TİCARET.....	12
EKLER:	15

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Yeni Zelanda Milletler Topluluğu
Nüfus	5.125.000 (Nisan 2023,IMF)
Dil	İngilizce, Mauri
Yüzölçümü	268.838 km ²
Başkent	Wellington
Başlıca Şehirleri	Wellington, Auckland
Yönetim Şekli	Parlamenter demokrasiye dayalı anayasal monarşi
Devlet Başkanı	Birleşik Krallık Kralı III. Charles adına Genel Vali Cindy Kiro
Para Birimi	Yeni Zelanda Doları (NZ\$)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: ANZUS (Nükleer yakıtla çalışan gemilere tutumundan dolayı Yeni Zelanda tarafından askıya alınmıştır), APEC, AsDB, Australia Group, ESCAP, FAO, IBRD, ILO, IMF, OECD, Sparteca, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNMOP, UNOMSIL, UNPREDEP, UNTSO, UPU, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO.

Coğrafi Konum

Yeni Zelanda, Güney Pasifik Okyanusunda Avustralya'nın güneybatısında yeralan ve iki ana ada ile birçok küçük adadan oluşan bir ada ülkesidir. Kuzey ve Güney Adaları ile bazı küçük adalardan oluşan ve dört tarafı sularla çevrili olan Yeni Zelanda en yakın komşusu konumundaki Avustralya'ya yaklaşık 2.200 km mesafededir. Nispeten büyük olan Güney Adası Dünyanın en büyük 12. adası olup, Ada boylamasına Güney Alp Dağları ile kesilmektedir. Dünyanın 14. en büyük adası olan Kuzey Adası ise dağlık olmamakla birlikte, volkanik aktivitelerin bulunduğu bir adadır.

Yeni Zelanda'nın başkenti Wellington, Dünya'nın en güneyde yer alan başkentidir. Ülkenin en yüksek noktası Aoraki-Mount Cook (3,754 m) dağıdır.

Güney Pasifik Okyanusunda ılıman iklimin hakim olduğu Yeni Zelanda'da, depremler ve volkanik aktiviteler normal olarak görülmektedir. Dört mevsimin arasında sıcaklık farklarının göreceli olarak düşük olduğu Yeni Zelanda'da Eylül, Ekim, Kasım ayları İlkbahar, Aralık, Ocak, Şubat ayları Yaz, Mart, Nisan, Mayıs ayları Sonbahar, Haziran, Temmuz, Ağustos ayları ise Kış mevsimi yaşanmaktadır.

Yazın hava sıcaklığı 20 ila 25 derece, Kışın ise 5 ila 15 derece arasında seyretmektedir. Kuzey Adanın en kuzey kesimlerinin Yaz aylarında sub-tropik iklim özellikleri gösterdiği, Güney Adanın dağlık yüksek kesimlerinde kış aylarında sıcaklığın -10 dereceye kadar düştüğü görülmektedir. Yerleşimin yoğunlaştığı kıyı kesimleri yıl boyu dengeli olarak yağmur ve güneş almaktadır. Başkent Wellington coğrafi konumu itibariyle yıl boyunca sert rüzgara maruz kalmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

İngiliz Uluslar Topluluğu'na mensup olan Yeni Zelanda'nın yönetim biçimi, Westminster (İngiliz) türü parlamenter demokrasiye sahip anayasal monarşidir. Anayasal demokrasi ifadesi de kullanılmaktadır.

Anayasal düzeni belirleyen tek bir belge bulunmamaktadır. Anayasal düzen, birtakım kanunlar, mahkeme içtihatları ve tarihsel süreç içerisinde ortaya çıkan uygulama kuralları üzerine oturtulmuştur. Yeni Zelanda Anayasası, 1986 yılında tanzim edilmiş olup, 1 Ocak 1987'de yürürlüğe girmiştir.

Öte yandan, yerli halk olan Maorilerle yapılan Waitangi Anlaşması, kurucu belge olarak daha çok öne çıkmaktadır.

Güçler ayrılığı, temel Anayasal ilkeler arasındadır. Devlet Başkanı, İngiltere Kralı III. Charles olup, Yeni Zelanda Başbakanının teklifi üzerine genellikle beş yıllık sürelerle atadığı Genel Vali tarafından temsil edilmektedir. Kral ve Genel Vali tarafsız ve simgesel konumdadırlar. Parlamentoda çoğunluğu teşkil eden partinin ya da koalisyonun lideri, yerleşik uygulama uyarınca, Genel Vali tarafından Başbakan olarak atanır.

Ülkede; 11 tane Bölgesel Konsey, 5 adet Birimsel Otorite (bölgesel konsey ve mahalli otorite görevlerinin birlikte olduğu) ve 1 tane Özerk Bölge bulunmaktadır. Bölgeleri; Auckland, Bay of Plenty, Canterbury, Gisborne, Hawke's Bay, Manawatu-Wanganui, Marlborough, Nelson, Northland, Otago, Southland, Taranaki, Tasman, Waikato, Wellington, West Coast olarak karşımıza çıkmaktadır. Özerk Bölgesi ise Chatham Adaları'dır.

18 yaş ve üstü tüm vatandaşlar seçimlerde oy kullanabilmektedir.

Yasal düzenlemelerde, İngiliz "Common Law" sistemi takip etmekte olup, Maoriler için özel düzenlemeler ve yerel mahkemeler mevcuttur. Yeni Zelanda yasama organının adı "Yeni Zelanda Temsilciler Meclisi"dir. Halkoylaması ile üç yıllık süreyle seçilen 120 üyeden oluşan, tek meclisli bir parlamento şeklinde faaliyet göstermektedir. Yerli halk olan Maorilere de kontenjan tanındığından, seçim sistemi nedeniyle toplam milletvekili sayısı bu kontenjane seçilen milletvekili sayısına göre artış gösterebilmektedir.

İngiliz sistemi temelinde, Bölge Mahkemeleri, Yüksek Mahkeme ve Temyiz Mahkemesi olmak üzere üç aşamalı yargı sistemine sahiptir. Hakimler Genel Vali tarafından atanmaktadır.

Nüfus ve İstihdam

Kendisini daha çok "Asya-Pasifik" ülkesi olarak tanımlayan Yeni Zelanda, demokrasiye, çoğulculuğa ve insan haklarına dayalı şeffaf devlet yapısı, eğitilmiş nüfusu, liberal ekonomik yapısı ve halkına sağladığı refah düzeyiyle gelişmiş bir ülkedir. Özellikle Güneydoğu Pasifik'te önemli ve etkili bir devlet olup, bu bölgeyle değişik bağları (siyasi, ekonomik, ticari, kültürel, etnik, tarihsel ve dinsel bağları) bulunmaktadır.

Her ne kadar Yeni Zelanda halkının büyük bölümü kendini “Avrupalı” olarak nitelendirmekte ise de, ulusal kimlik “çok boyutlu ve çok kültürlü” olarak tanımlanmakta, bu kimliğin Avrupalı/Maori (yerli halk)/ Polinezyalı /Asyalı / Afrikalı /Amerikalı toplulukları kapsadığı belirtilmektedir. Ayrıca, Yeni Zelanda parlamentosunun toplumsal dokudaki “çeşitliliği” yansıttığı savunulmaktadır.

2022 yılında 5 milyonu aşmış olan Yeni Zelanda nüfusu giderek yaşanmaktadır. Kuzey Adası, Güney Adası'ndan daha küçük olmasına rağmen bu adada daha çok kişi yaşar. Ülke nüfusunun çoğunluğunu Avrupa kökenliler oluşturur Yeni Zelanda'nın yerli halkı Maoriler ise nüfusun %14,9'unu oluşturmaktadır.

Ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2022 yılında %3 olacağı ve işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 88. sırayı alacağı tahmin edilmektedir (IMF-2022). Çalışan işgücünün % 7'si tarım, % 19'u sanayi ve % 74'ü hizmetler sektöründe bulunmaktadır.

Nüfusun neredeyse % 90'ı şehirlerde yaşadığı Yeni Zelanda, küçük bir ekonomiye sahip olup, ekonomi büyük oranda tarım, balıkçılık ve orman ürünlerine bağımlı durumdadır.

Yeni Zelanda halkı kendilerini Yeni Zelanda'da yaşayan uçamayan bir ulusal kuş olan Kivi olarak adlandırmaktadır.

Doğal Kaynaklar

Yeni Zelanda sülfür, demir cevheri, titanyum, altın, gümüş gibi bol mineral rezervlerine sahiptir. Ayrıca, kömür, linyit gibi enerji rezervleri de bulunmaktadır.

Ülke petrol ve petrol gazları açısından da zengindir. Ülkenin en önemli ihracat geliri petrolden sağlanmakta, gaz ise yerel ekonomiye en fazla gelir sağlayan ürün olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yeni Zelanda'da demir kumu, denizdibi altını, fosfat ve diğer mineraller ülke ekomisine kaynak sağlayan diğer önemli doğal zenginlikleri oluşturmaktadır. Ayrıca Ülke jeotermal kaynaklar bakımından da zengindir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	249,4	242,0	249,4	247,5	256,4	269,5	283,0	296,8
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	6,1	2,7	1,1	1,0	2,1	2,2	2,4	2,4
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	48.793	47.226	48.072	47.223	48.407	50.361	52.358	54.339
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort,%)	3,9	7,2	4,9	2,7	2,5	2,3	2,1	2,0
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-6,0	-9,0	-7,9	-6,5	-5,9	-5,2	-4,7	-4,2
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	3,8	3,3	3,8	4,9	4,5	4,5	4,5	4,4
Nüfus (milyon)	5,11	5,13	5,19	5,24	5,3	5,35	5,41	5,46
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	47,4	46,4	46,1	49,9	52,3	52,0	49,7	47,7

Kaynak: IMF

*Tahmini veriler (Ekim 2023)

Yeni Zelanda, OECD Ülkeleri arasında en küçük ekonomiye sahip ülkelerden biridir. Tarım ve imalat ihracatı halen önemini korumaktadır. GSYİH'nın küçük bir bölümünü oluşturmasına rağmen, süt ürünleri, et ürünleri ve orman ürünleri ihracat gelirleri içerisinde önemli bir paya sahiptir.

1984 yılından bu yana tarım dahil tüm sektörler için Hükûmet teşvikleri kaldırılmış, ithalat rejimi serbestleştirilmiş, gümrük tarifeleri tek taraflı olarak indirilmiş, kur rejimi pazar dengelerine bırakılmış, faiz oranları, ücretler ve fiyatlar üzerindeki devlet kontrolü kaldırılmıştır.

Ülkenin önemli hidroelektrik ve doğal gaz kaynakları bulunmaktadır. Önde gelen üretim sektörleri; gıda işleme sanayi, ağaç ve kâğıt ürünleri ve maden işletmeciliğidir. Ayrıca, sigorta ve işletmecilik hizmetleri sektörleri de Yeni Zelanda ekonomisine önemli katkıda bulunmaktadır.

Yeni Zelanda sülfür, demir cevheri, titanyum, altın, gümüş gibi bol mineral rezervlerine sahiptir. Ayrıca, kömür, linyit gibi enerji rezervleri de bulunmaktadır. Orta vadede daha fazla

arazinin madencilige ayrılması planlanmaktadır. Yeni Zelanda petrol rezervlerine sahip olmayıp, küçük miktarda doğal gaz üretmektedir. Ülke içinde üretilen elektriğin %65'i hidroelektrik santrallerden tedarik edilmektedir.

Gıda işleme sanayi, hem üretim hem de toplam istihdamdaki payı itibariyle büyük bir sanayi olup, işlenmiş et ve süt ürünleri ihracatı önemli bir gelir kaynağıdır. Yeni Zelanda, şarabın özellikle Chardonnay ve Sauvignon gibi beyaz şarabın en önemli üreticilerindedir. Meyva ihracatı önemli bir ihraç kalemidir. Yeni Zelanda dünya kivi üretiminin 1/4'ünü tedarik etmektedir.

Ada ülkesi olan Yeni Zelanda, kuraklık, sel ve deprem felaketlerine açık bir ülke durumundadır. Yeni Zelanda'da son yıllarda değişik zamanlarda meydana gelen büyük/küçük depremlerin ardından ülkenin yeniden inşa edilmesi faaliyetlerinin artması ile ülke konut sektörünün ülke ekonomisindeki önemi artmıştır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

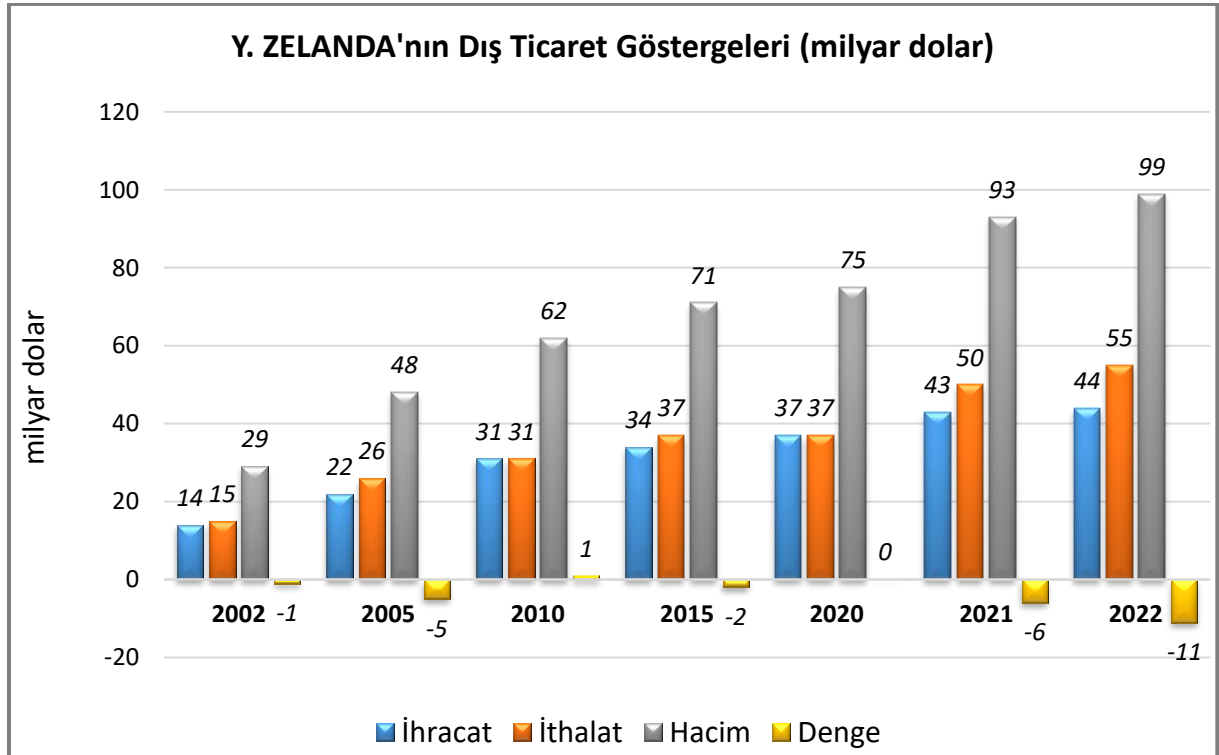
Yeni Zelanda, baŐta Çin, Avustralya ve ABD, diğer yanda Dođu ve Güneydoğu Asya lkeleri ile yakın ticari bağları olan bir ülkedir.

Yeni Zelanda'nın ihracatının en fazla olduğu ülkeler Çin, Avustralya, ABD, Japonya, G. Kore, İngiltere ve Singapur'dur. İhracatındaki en önemli ürünler; süt ürünleri, et ürünleri, orman ürünleri, makinalar, nükleer reaktörler, kazanlar, meyvalar, alkollü içecekler (Şaraplar) ve balık ürünleri oluşturmaktadır.

Yeni Zelanda'nın ithalatındaki önemli ülkeler ise; Çin, Avustralya, ABD, Japonya, Almanya, Tayland, BAE, G. Kore ve Singapur'dur. Ülkenin belli baŐlı ithalat kalemleri; ham petrol, binek otomobiller, petrol yağları, telefon cihazları, otomatik veri işleme makinaları, ilaçlar, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, turbojetler ve elektro-medikal cihazlardır.

Yeni Zelanda Gümrük Vergilerine Ekonomik Kalkınma Bakanlığı'nın ilgili bölümü olan Yeni Zelanda Gümrük Servisinin web sitesinden (<http://www.customs.govt.nz/>) ulaşılabilmektedir.

Ülkenin Dış Ticareti

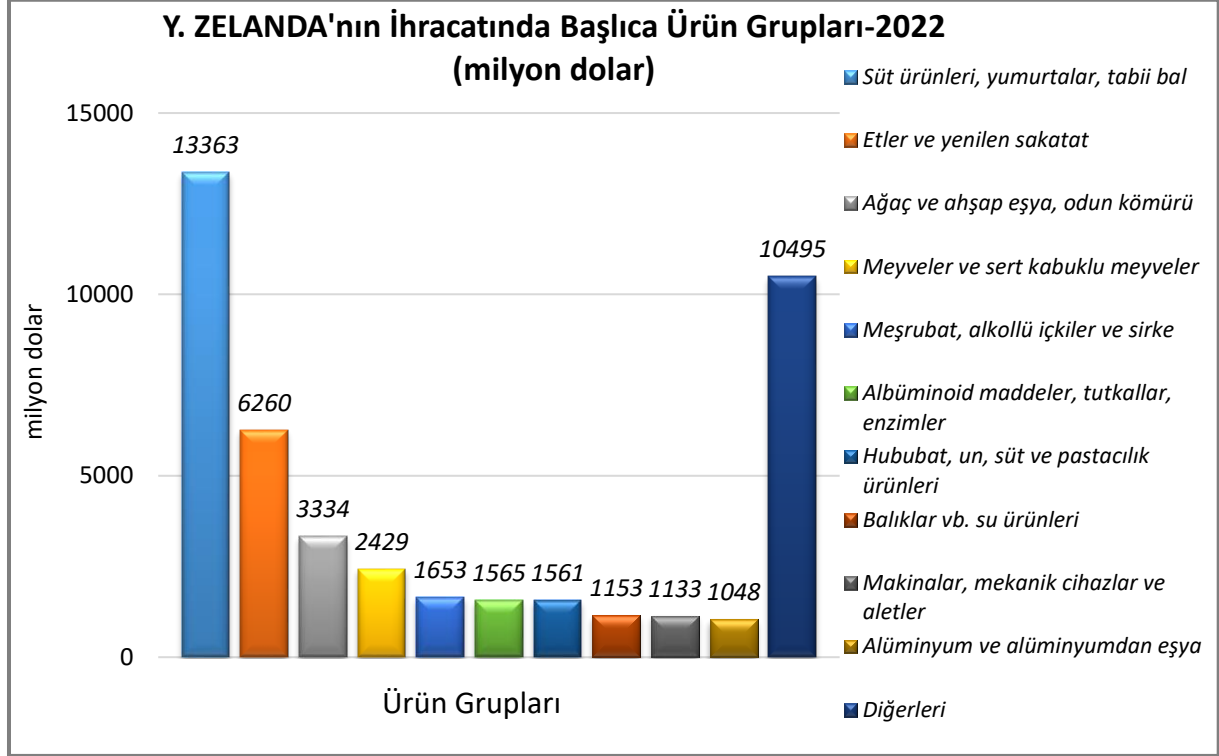

Kaynak: Trademap-www.trademap.org

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

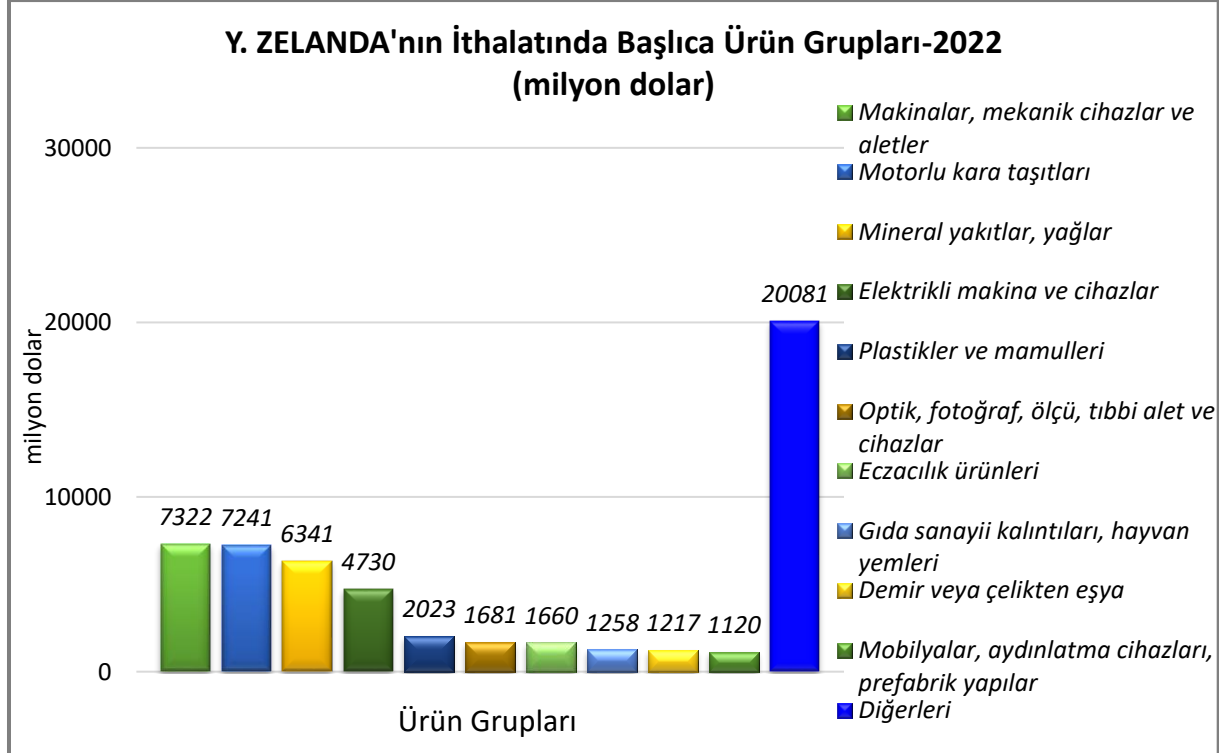
İhracat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

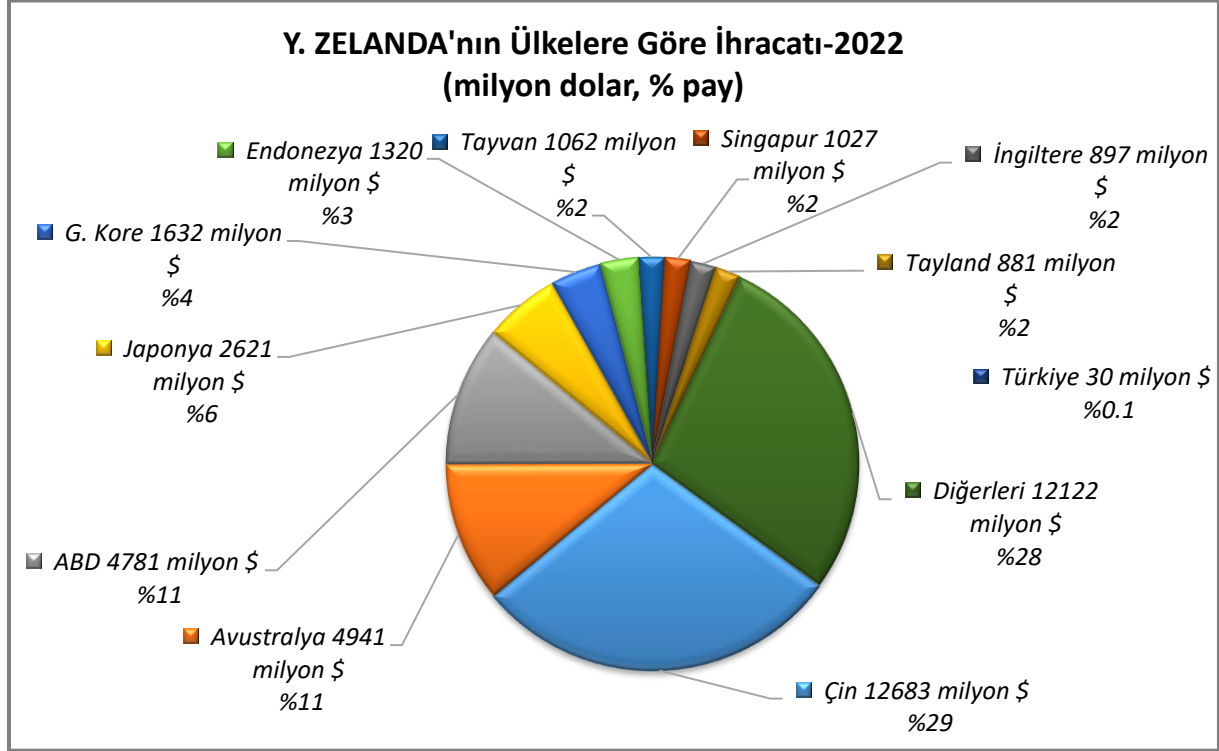

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

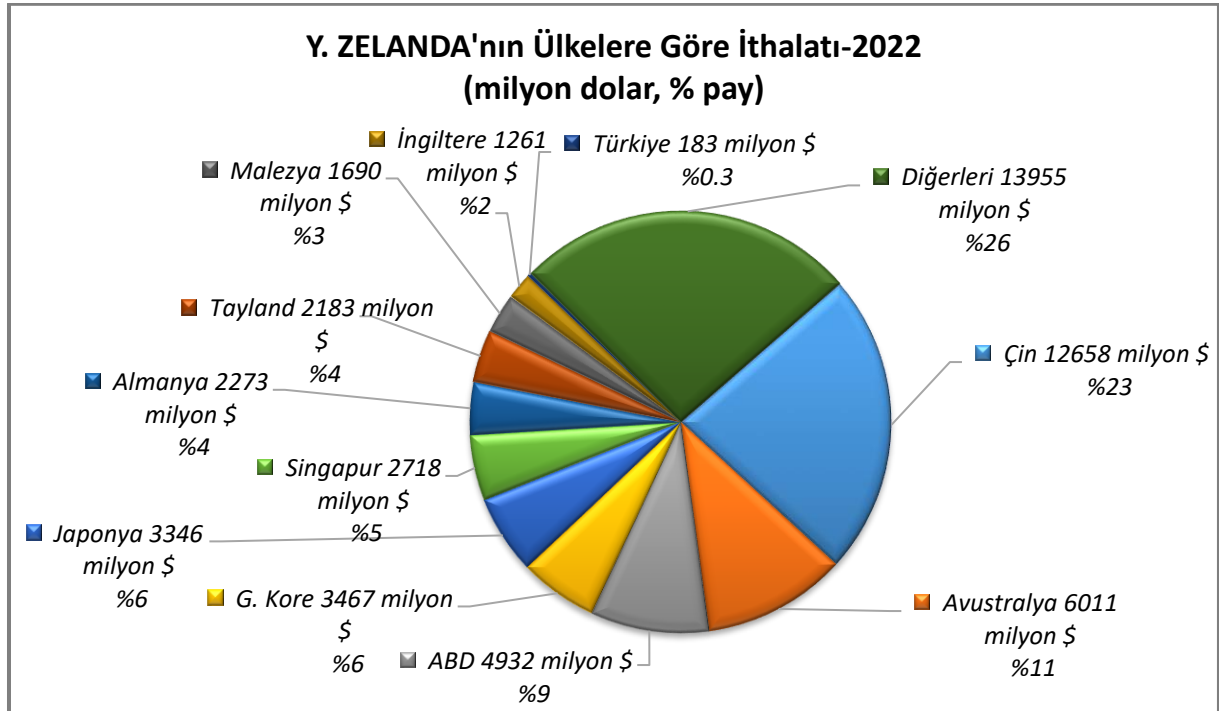
İhracat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Yeni Zelanda, yeni bir iş kurma sıralamasında 190 ülke arasında 1. sırada yer almakta olup, ülkede yarım günde yeni bir iş kurulabilmektedir.

Yeni Zelanda Ticaret ve Girişim Ajansı-NTZE (<https://www.nzte.govt.nz>) Ülkede çekici yatırım alanları olarak; gıda ve içecek, katma değeri yüksek imalat, altyapı, bilişim ve telekomünikasyon, petrol ve gaz, birincil üretim ve paylaşım hizmet sağlayıcılığı sektörlerini göstermektedir.

Yabancı Yatırım Mevzuatı

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri

	2021	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırım (milyon \$)	4.539,9	2.325,0	2.940,0	5.050,0	4.226,0	4 725,00	6.479,0
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırımın GSYİH'ya Oranı (%)	1,82	0,90	1,10	1,80	1,40	1,50	2,00
Ülke Dışına Giden Doğrudan Yatırım (milyon \$)	99.719,2	102.044	104.984	110.033	114.259	118.985	125.463
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırım Stoku (milyon \$)	1 069,2	-263,0	-675,3	-685,8	-675,3	-760,1	-744,0
Ülke Dışına Yapılan Doğrudan Yatırım Stoku (milyon \$)	-	-	-	-	-	-	-

Kaynak: The Economist Intelligence Unit-EIU

*Tahmini veriler (Nisan 2023)

Yeni Zelanda'da her konudaki yasal düzenlemeye (<http://www.legislation.govt.nz/>) web sitesinden ulaşmak mümkündür.

Ülkedeki vergileri düzenleyen kurum Inland Revenue olup, vergilerle ilgili detaylı bilgilere (<http://www.ird.govt.nz/aboutir/>) linkinden, Yeni Zelanda ürün standartlarına ise Yeni Zelanda Standartları kuruluşunun web sitesinden (<http://www.standards.co.nz/default.htm>) ulaşılabilmektedir.

Fikri, sınai mülkiyet haklarına ilişkin ülkedeki ilgili kuruluş Yeni Zelanda Fikri Mülkiyet Ofisi'dir (Intellectual Property Office of New Zealand, <http://www.iponz.govt.nz/cms>). Yeni Zelanda'nın kamu kuruluşlarının açtığı bütün ihalelere; Yeni Zelanda Kamu Elektronik İhale Birimi'nin (New Zealand Government Electronic Tenders Service) internet sitesinden (<http://www.gets.govt.nz/default.aspx?show=HomePage>) erişilebilmektedir.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

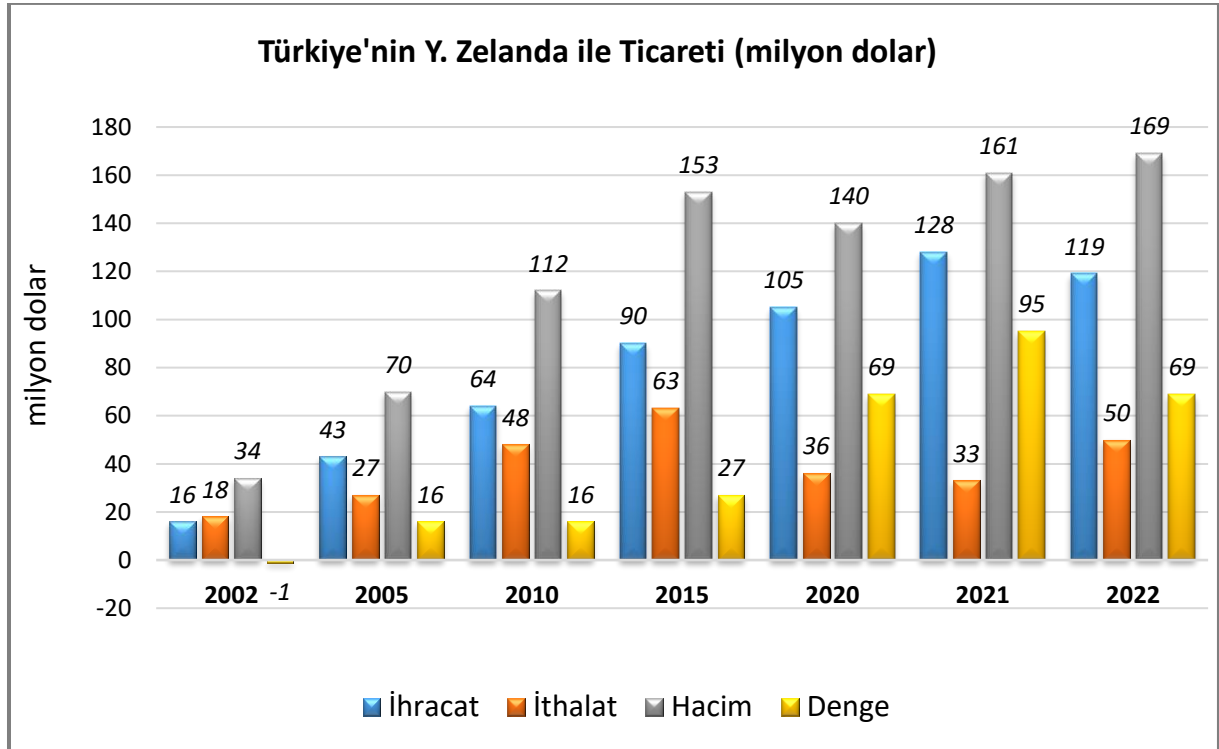
Genel Durum

Çanakkale Kara Savaşlarının Yeni Zelanda'nın ulus olma süreci bakımından taşıdığı büyük önem ve Yeni Zelandalıların Gelibolu yarımadasını "kutsal bir mekan" olarak kabul ediyor olmaları nedeniyle her yıl ülkemize ortalama 20 bin Yeni Zandalı turist gelmektedir. Bu nedenle, iki Ülke arasında nispeten ön yargısız iyi ilişkiler bulunmaktadır. THY'nın İstanbul'dan Yeni Zelanda'nın Başkenti Wellington'a direkt seferleri bulunmaktadır.

Uzak bir pazar olması nedeniyle Yeni Zelanda'ya ihracat yapmayı düşünen muhtemel ihracatçılarımızın piyasaya girmeden kapsamlı pazar araştırması yapmaları ve gerekli pazarlama tekniğini belirlemeleri uygun olacaktır.

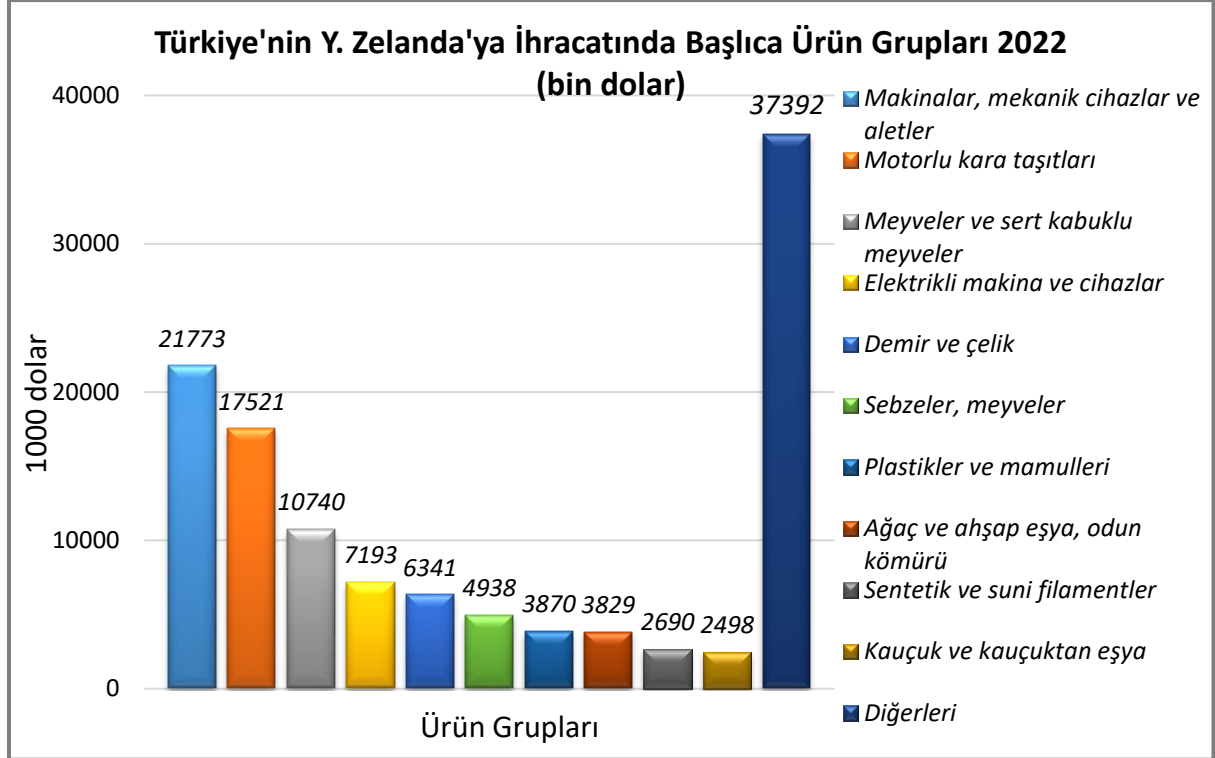
Uygun bir fiyat tespiti için ihracatçılarımızın, ithal edilen ürünlerin tabi olacağı masrafları göz önünde tutmaları önem arz etmektedir. Fiyatın rekabet edebilir bir düzeyde olmasını hesaplarken, nakliye masrafları, işçilik masrafları, gümrük vergileri, pazarlama masrafları, vergiler, acente ve distribütör komisyonları gözönünde tutulmalıdır.

Türkiye-Yeni Zelanda Dış Ticareti

Kaynak: TÜİK

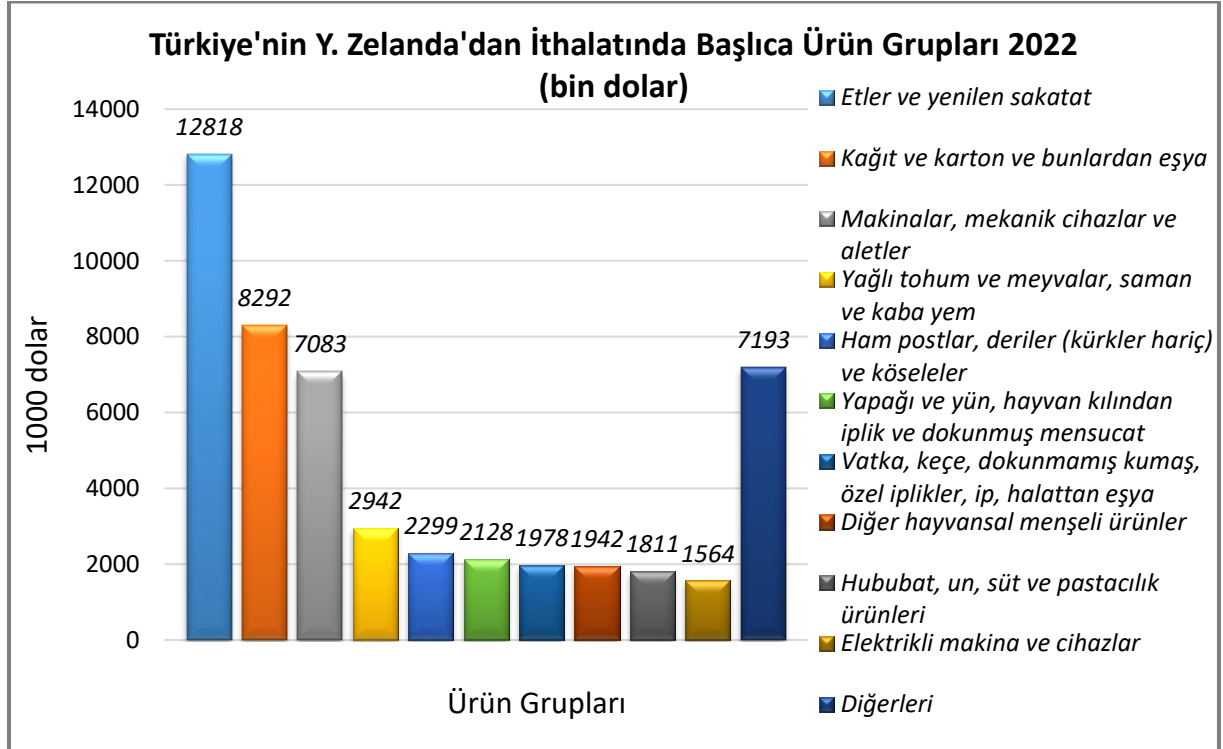
Türkiye'nin Yeni Zelanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Yeni Zelanda'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Yatırım İlişkileri

Ülkemizde kayıtlı, çoğu inşaat, makina/teçhizat ve motorlu taşıtlar alanında faaliyet gösteren 20 kadar Yeni Zelanda sermayeli şirket bulunmaktadır. Türkiye'den Yeni Zelanda'ya giden yatırımların toplamı 2021 yılı itibariyle 2 milyon dolar olarak gözükmekte olup (TCMB), bunların çoğu toptan ve perakende gıda, lokanta ve ev tekstili sektöründe işletme olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yeni Zelanda'da Bakanlığımızın Büyükelçiliğimiz nezdinde Temsilcisi bulunmamakta olup, T.C. Wellington Büyükelçiliği'nin iletişim bilgileri aşağıda sunulmaktadır:

T.C. Wellington Büyükelçiliği

Görev Bölgesi: Yeni Zelanda, Samoa, Fiji, Tonga, Tuvalu, Cook Adaları

Adres: 15-17 Murphy Street, Level 12, Thorndon, 6011, Wellington, New Zealand

Tel: 00 64-4 472 12 90-92

Faks: 00 64-4 472 12 77

e-Posta: embassy.wellington@mfa.gov.tr

Web: <http://wellington.be.mfa.gov.tr>

Yeni Zelanda'da düzenlenen diğer fuarlara (www.auma.de) veya (www.expodatabase.com) adreslerinden erişim sağlanabilmektedir.

Fuar Katılımları:

T.C. Ticaret Bakanlığı Tarafından 2023 Yılı Destek Kapsamına Alınan Yurt Dışı Fuarlar (Milli/Bireysel):

<https://ticaret.gov.tr/ihracat/fuarlar/2022-ve-2023-yilinda-destek-kapsamina-alinan-yurtdisi-fuarlar>

EKLER:***EK-1: Yeni Zelanda'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)***

GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		37 468 046	43 361 858	43 996 272	100,0	1,5
0402	Süt, krema (konsantre edilmiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içerenler)	5 860 793	6 960 739	6 883 726	15,6	-1,1
0405	Sütten elde edilen yağlar, sürülerek yenilen süt ürünleri	1 895 844	2 028 059	2 835 654	6,4	39,8
0204	Koyun ve keçi etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	2 537 831	2 903 195	2 773 166	6,3	-4,5
0202	Sığır eti (dondurulmuş)	2 105 333	2 471 016	2 723 288	6,2	10,2
4403	Yuvarlak ağaçlar	1 998 498	2 823 039	2 265 076	5,1	-19,8
0810	Diğer meyveler (taze)	1 778 248	2 026 361	1 725 487	3,9	-14,8
0406	Peynir ve pıhtılaşmış ürünler	1 318 955	1 482 882	1 687 356	3,8	13,8
2204	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil) ve üzüm şırası	1 300 814	1 369 258	1 423 540	3,2	4,0
1901	Malt hılasası; un, nişasta ve malt esaslı müstahzarlar	1 472 329	1 270 507	1 419 676	3,2	11,7
3501	Kazeinler, kazeinatlar ve diğer kazein türevleri, kazein tutkalları	681 107	885 322	1 184 035	2,7	33,7
0401	Süt ve krema (konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen)	635 382	869 117	908 017	2,1	4,5
7601	İşlenmemiş alüminyum	553 503	828 957	856 923	1,9	3,4
2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	647 957	652 509	689 582	1,6	5,7
4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	552 390	668 687	627 493	1,4	-6,2
0404	Peynir altı suyu ve tabii süt bileşenlerinden ibaret diğer ürünler	468 934	550 780	615 047	1,4	11,7

Kaynak: Trademap, Y. Zelanda verileri

EK-2: Yeni Zelanda'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		37 055 600	49 589 283	54 676 139	100,0	10,3
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 491 376	1 802 056	5 522 845	10,1	206,5
8703	Otomobiller	2 441 047	4 259 632	4 291 918	7,8	0,8
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	821 352	1 488 852	1 385 905	2,5	-6,9
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1 071 089	1 299 905	1 364 531	2,5	5,0
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	965 627	1 145 866	1 080 301	2,0	-5,7
8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	745 130	769 181	967 115	1,8	25,7
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	656 224	757 858	936 367	1,7	23,6
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	245 858	543 188	608 640	1,1	12
3822	Laboratuvarlarda, teşhiste kullanılan reaktifler	108 169	145 867	547 107	1,0	275,1
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	1 541 303	1 941 965	531 204	1,0	-72,6
2306	Bitkisel yağların üretiminden (23.04-05' hariç)arta kalan küspe ve katı atıklar	330 398	380 156	524 250	1,0	37,9
8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb.	240 050	479 115	502 923	0,9	5,0
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	384 270	484 660	476 399	0,9	-1,7
3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	231 821	385 772	456 857	0,8	18,4
2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	414 783	460 137	448 779	0,8	-2,5

Kaynak: Trademap, Y. Zelanda verileri

EK-3: Yeni Zelanda'nın Ülkelere Göre İhracatı (1 000 dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		37 468 046	43 361 858	43 996 272	100,0	1,5
1.	Çin	10 790 445	14 111 996	12 683 025	28,8	-10,1
2.	Avustralya	4 754 142	4 965 815	4 940 833	11,2	-0,5
3.	ABD	3 858 452	4 570 269	4 781 227	10,9	4,6
4.	Japonya	2 304 595	2 538 244	2 620 975	6,0	3,3
5.	G. Kore	1 110 001	1 407 831	1 631 993	3,7	15,9
6.	Endonezya	696 479	894 968	1 319 923	3,0	47,5
7.	Tayvan	847 444	952 006	1 062 040	2,4	11,6
8.	Singapur	671 474	866 058	1 026 533	2,3	18,5
9.	İngiltere	965 592	950 492	896 937	2,0	-5,6
10.	Tayland	617 061	756 345	880 767	2,0	16,5
11.	Malezya	682 274	710 242	861 064	2,0	21,2
12.	Hollanda	436 713	544 918	674 933	1,5	23,9
13.	Vietnam	533 133	589 733	624 210	1,4	5,8
14.	S. Arabistan	518 575	446 316	602 715	1,4	35,0
15.	Hong Kong	749 359	811 633	599 781	1,4	-26,1
64.	Türkiye	31 207	23 550	29 963	0,1	27,2

Kaynak: Trademap, Y. Zelanda verileri

EK-4: Yeni Zelanda'nın Ülkelere Göre İthalatı (1 000 dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		37 055 600	49 589 283	54 676 139	100,0	10,3
1.	Çin	8 351 047	11 768 140	12 657 983	23,2	7,6
2.	Avustralya	4 490 760	5 618 295	6 010 509	11,0	7,0
3.	ABD	3 584 872	4 242 007	4 932 107	9,0	16,3
4.	G. Kore	1 799 480	2 230 020	3 466 800	6,3	55,5
5.	Japonya	2 100 961	3 192 478	3 346 266	6,1	4,8
6.	Singapur	1 006 716	1 133 284	2 717 724	5,0	139,8
7.	Almanya	1 756 811	2 401 434	2 273 193	4,2	-5,3
8.	Tayland	1 478 141	2 269 933	2 182 631	4,0	-3,8
9.	Malezya	1 067 274	1 322 996	1 690 448	3,1	27,8
10.	İngiltere	923 431	1 146 929	1 260 783	2,3	9,9
11.	İtalya	834 273	1 117 370	1 172 176	2,1	4,9
12.	Vietnam	630 841	908 984	1 013 111	1,9	11,5
13.	Tayvan	564 714	837 700	1 000 734	1,8	19,5
14.	Endonezya	656 503	1 023 231	982 397	1,8	-4,0
15.	Fransa	610 249	922 518	961 913	1,8	4,3
33.	Türkiye	134 464	177 193	183 130	0,3	3,4

Kaynak: Trademap, Y. Zelanda verileri

Ek-5: Türkiye'nin Yeni Zelanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		104 879	128 003	118 785	100,0	-7,2
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	12 006	13 900	10 409	8,8	-25,1
0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	6 723	6 500	5 745	4,8	-11,6
7214	İnşaat demiri	164	875	4 498	3,8	414,1
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanslar	4 163	7 386	4 195	3,5	-43,2
8422	Bulaşık, şişe vb. yıkama ve kurutma makineleri, şişe, kutu çuval vb. doldurma, etiketleme makineleri, ambalaj vb. makineler	5 122	5 888	4 107	3,5	-30,2
4418	Ağaçtan bina ve inşaat için marangozluk, mamulleri, doğrama parçaları	29	553	3 596	3,0	550,3
0813	Meyve (kurutulmuş) (0801, 0806'de kiler hariç)08. fasıldaki sert ve kabukluların karışımları	2 577	2 798	3 497	2,9	25,0
5407	Sentetik filament iplikten dokunmuş kumaşlar	3 198	3 987	2 628	2,2	-34,1
8703	Otomobiller	3 481	1 891	2 475	2,1	30,9
8701	Traktörler	562	617	2 347	2,0	280,4
2008	Yer fıstığı ve diğer kabuklu yemiş ve meyve konserveleri	2 374	2 672	2 344	2,0	-12,3
5309	Keten dokumalar	2 396	2 552	2 259	1,9	-11,5
8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	1 236	1 392	2 222	1,9	59,6
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	1 623	1 961	2 153	1,8	9,8
5703	Halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları (tuftedilmiş)	169	2 478	1 863	1,6	-24,8

Kaynak: Trademap, TR verileri

Ek-6: Türkiye'nin Yeni Zelanda'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		35 599	33 403	50 058	100,0	49,9
0204	Koyun ve keçi etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	874	1 748	8 709	17,4	398,2
4810	Bir veya iki yüzü kaolin (çin kili) veya diğer inorganik maddeler ile sıvanmış kağıt ve kartonlar	0	565	8 292	16,6	1367,6
0202	Sığır eti (dondurulmuş)	2 284	2 317	4 109	8,2	77,3
8412	Diğer motorlar ve kuvvet hasıl eden makinalar	4 395	4 269	3 150	6,3	-26,2
1209	Ekim amacıyla kullanılan tohum, meyve ve sporlar	896	1 949	2 942	5,9	50,9
5101	Yün ve yapağı (kardesiz/taranmamış)	1 453	2 746	2 128	4,3	-22,5
4102	Koyun ve kuzuların ham derileri	1 742	1 828	2 123	4,2	16,1
5607	Sicim, kordon, ip, halat	148	663	1 978	4,0	198,3
0504	Hayvan bağırsak, mesane ve midesi (taze, soğutulmuş, dondurulmuş, tuzlanmış, salamura, kurutulmuş veya tütülenmiş)	3 108	1 667	1 939	3,9	16,3
1901	Malt hülasesi; un, nişasta ve malt esaslı müstahzarlar	873	3 019	1 811	3,6	-40,0
2507	Kaolin ve diğer kaolinli killer	181	785	1 503	3,0	91,5
8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	6 058	45	1 131	2,3	2413,3
9019	Mekanoterapi, masaj, psikotekni, ozonoterapi, oksijenoterapi, aeroterapi, suni teneffüs, terapik teneffüs vb. cihazlar	4 042	2 267	905	1,8	-60,1
8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	632	474	763	1,5	61,0
8433	Hasat ve harman, çim biçme makinaları ile yumurta ve tarım ürünlerini büyüklüklerine göre ayıran ve temizleyen makinalar	0	278	645	1,3	132,0

Kaynak: Trademap, TR verileri